

Rok II.

Kwiecień 1934

Nr. 4 (10)

MIESIĘCZNIK

ORGAN KRAKOWSKIEGO OKRĘGU
ZWIĄZKU NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

Redaguje Komitet.

Treść:

Na marginesie...

Zjazd Okręgowy (sprawozdanie).

Sprawy służbowe:

- a) Praktykanci i kontraktowi,
- b) Wynagrodzenie naucz. kontr.,
- c) Nowe przepisy emerytalne,
- d) Wymiar uposażenia emerytalnego,
- e) Dodatki mieszkaniowe dla mężatek.

Komunikaty.

Kursy i wycieczki.

Ogłoszenia.

KRAKÓW, RYNEK GŁÓWNY 43 — TEL. 133-00

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

DO OGRODÓW SZKOLNYCH I NA ŚWIĘTO SADZENIA DRZEWEK

nasiona — rozsady — drzewka
dostarcza najtaniej

EMIL FREEGE

KRAKÓW, UL. LUBICZ 36/8

**DLA ŚWIETLIC SZKOLNYCH I INNYCH
GRY I ZABAWY TOWARZYSKIE — MATERJAŁY DEKORACYJNE**
poleca

SKŁAD ZABAWEK KRAKÓW, UL. FLORJAŃSKA L. 33

Powołujący się na ogłoszenie 10% rabatu. — Cenniki gratis.

Rok założenia 1796

Księgarnia D. E. Friedleina

Najstarsza księgarnia w Polsce
Kraków, Rynek Gł. 17

Książki szkolne. Beletrystyka. Żurnale
mód. Wydawnictwa dla dzieci i mło-
dzieży. Skład i wypożyczalnia nut.

Najszybsza dostawa wydawnictw zagranicznych.

BAR-RESTAURACJA

„POD RATUSZEM“

KRAKÓW, RYNEK GŁ. 30

(obok Związku Naucz. Polsk. — Telefon (192-22.

W. HALSKI

Magazyn towarów żelaznych w Krakowie

Centrala: SZEWSKA 23, Tel. 124-40

Filja: SUKIENNIC 21, Tel. 158-24

poleca: wyprawy kuch., naczynia alum. i emalj.
wyroby nożown., łózka żel., oraz narzędzia dla celów
szkolnych do obróbki drzewa, metalu, introl. itp.

Dla P. T. Nauczycieli i Nauczycielek 10% opustu.

Z N P

MIESIĘCZNIK

ORGAN KRAKOWSKIEGO OKRĘGU ZWIĄZKU NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

Redaguje Komitet

Na marginesie artykułu „Barani Głos“.

Kiedy pisałem w organie okręgowym Z. N. P. artykuł p. t. „Głos Barani“, nie przypuszczałem ani na chwilę, że wywoła on tak różnorodne echa, jakimi od całych tygodni rozbrzmiewa opinia naszego środowiska i prasy.

Cóż był celem artykułu?

Otóż nic innego, jak stwierdzenie, że nowe wytworzone warunki bytu szerokich mas nauczycielskich, wywołały u nich poczucie bolesnej, a niezasłużonej krzywdy, że na płynące z zewnątrz podszepty, świadomych celów wywrotowców, których dążeniem była wyraźna chęć rozbicia organizacji, należy odpowiedzieć jedynie zwarciem szeregów i krytycznie obmyślaną przemianą możliwości i działań organizacyjnych, a wkońcu stwierdzić wyraźnie, że nie opuszczenie głowy, nie defetyzm, ale wiara we własne tylko siły jest jedyną drogą, wiodącą ku lepszej przyszłości. To były zasadnicze motywy mego artykułu, dyktowane najżywszą troską o los całego nauczycielstwa, zrzeszonego w Z. N. P., którego organizacyjne znaczenie uważałem zawsze i uważam za największą zdobycz Nauczycielstwa Polskiego.

Praca całego mojego życia w tym właśnie zdążała kierunku, by instytucji tworzonej wielką myślą, niezmiernym trudem i bezgranicznym poświęceniem najlepszych z pośród nas, stwarzać najlepsze warunki bytu i najdalej idące możliwości rozwoju. Artykułem mej wiary było zawsze i będzie nadal przeświadczenie, że ideałem przewodnim naszej pracy może być tylko wiarna, a twórcza służba, spełniana w imię haseł, głoszonych przez Pierwszego Nauczyciela Narodu i Duchowego Wodza, a od Którego kiedyś cała epoka naszych dziejów otrzymała swą nazwę.

To też nie mogło być w moich słowach chęci rozbijania Związku, wprowadzania dezorientacji organizacyjnej, czy

wygrywania chwilowych trudności dla celów osobistych i jakoby mnie tylko wiadomych.

Tym więc, których z tego powodu mógł ogarnąć niepokój odpowiadam, że dobro organizacji, jej zwartość, trwałość i rozwój, uważam za rzecz, która w mojem sumieniu najmniejszej nie podlega wątpliwości. Sądzę, że to wystarczy, aby uciąć dalszy wątek wszelkich wątpliwości.

Z pogardą natomiast napiętnować muszę chęć politycznego żerowania na tym incydencie jakiego dopuszczają się najrozmaitszego typu pisma, które z nietajoną radością już zgóry insynuowali mi zamiary i cele, których genezy należało szukać na ich własnych podwórkach.

Jestem przekonany, że ta interpretacja autentyczna położy kres wszystkim nieporozumieniom, jakie wywołać mogły nerwowe nastroje chwili, że raczej pozwoli skupić wspólne nasze siły w kierunku walki o wspólne nasze dobro, które zawsze powinno być jedynym nakazem całej naszej Organizacji.

Wyjaśniając powyższe, stwierdzam:

1) nie czynilem żadnych zarzutów pod adresem Zarządu Głównego Z. N. P.,

2) wycofuję słowa: „padlina“, „nepotyzm organizacyjny“ i „marazm“, których użyłem w tym artykule.

Władysław Sieńko.

Sprawozdanie

z Nadzwyczajnego Zgromadzenia Delegatów Okręgu Krakowskiego.

Dnia 14 kwietnia 1934 odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Delegatów Ognisk i Oddziałów województwa krakowskiego. W Zjeździe wzięło udział **298** delegatów reprezentujących 69 Ognisk i 15 Oddziałów Powiatowych. Zarząd Główny był reprezentowany przez kol.: Prezesa Związku Senatora Nowaka, Wiceprezesa Nowickiego, kol. Machowskiego i kol. Sude.

Otwarcia Zgromadzenia dokonał Wiceprezes Okręgu kol. Inglot, poświęcając dłuższe wspomnienie ś. p. kol. Smulikowskiemu. Którego nieublagana śmierć wyrwała z naszych szeregów, w momencie kiedy Rzesza Nauczycielska najbardziej jego światłej rady i pomocy potrzebowała. Poświęcił także wspomnienie ś. p. kol. Balickiemu, przewodniczącemu Okręgowemu Sądowi Honorowego i długoletniemu członkowi Związku.

Po powitaniu Reprezentantów Zarządu Głównego i zaproszeniu tychże do honorowego Prezydium Zgromadzenia, przystąpiono do obrad. Po dokonaniu zmian w proponowanym regulaminie wybrano Komisję - Matkę, do której we-

ZAJĄCZEK I LANKOSZ

Właśc.: BRACIA LANKOSZ
KRAKÓW, RYNEK GŁ. 46

Skład sukna: Sukna i kamgarny na ubiory męskie i damskie. **Dział konfekcji:** Płaszczki męskie i damskie. Płaszczki dziecięce. — **Kocyki** na łóżka.

Na prowincję próbki.

szli reprezentanci wszystkich powiatów. Zarząd Okręgu delegował kol. Józefa Gołabka jako przewodniczącego i kol. Władysława Wiśniewskiego jako referenta Komisji. Po dłuższych obradach, w których wzięli udział reprezentanci Zarządu Głównego Komisja - Matka jednomyślnie oświadczyła się za kandydaturą kol. Senatora Sieńki, co Zgromadzenie przyjęło niemiłkzącymi oklaskami. Zgłoszono wniosek, by wyboru dokonać przez aklamację ze względu na to, że jest tylko jedna kandydatura. Przewodniczący po stwierdzeniu, że wniosek dokonania wyboru przez aklamację został przyjęty jednomyślnie, zarządził głosowanie. Kol. Senator Sieńko został jednomyślnie wybrany prezesem Okręgu Krakowskiego. Wśród burzy oklasków wnieśli kolędy Senatora Sieńkę na salę. Kol. Senator Sieńko zabiera głos, dziękując Kolegom i Koleżankom za zaufanie i wybór, odczytuje swoje oświadczenie (patrz artykuł wstępny) oraz wyjaśnia, że stoi na stanowisku całości, dobra Organizacji i Nauczycielstwa.

Po przemówieniu kol. Senatora Sieńki, zabrał głos Prezes Związku Senator Nowak, zwracając się do Zgromadzenia z apelem, aby wszyscy powołani do pracy w Organizacji przygotowani byli na walkę i obronę Organizacji, trzeba szeregi przegładnać i Organizacji strzec, bo w niej nasza siła. Przemówienie zakończył okrzykiem „Niech żyje Organizacja Z. N. P.“ Z kolei nastąpił referat kol. Machowskiego na temat „Przebudowa naszej Organizacji w związku z nowym ustrojem państwowym i społecznym“.

Ze względu na spóźnioną porę dyskusji nad referatem nie było i przystąpiono do ostatniego punktu porządku dziennego. Zgłoszono następujące wnioski:

Kol. Gawżyńska w sprawie dodatku mieszkaniowego dla mężatek,

Ognisko Krakowskie (Seksja Emerytów) w sprawie pomocy lekarskiej i niżek kolejowych dla żon emerytów,

Oddział Powiatowy Krakowski o utworzenie przy Okręgu Krakowskim stypendjum im. **Juljana Smulikowskiego dla dzieci nauczycieli kształcących się w wyższych zakładach naukowych** (Oddział Powiatowy Krakowski uchwalił na ten cel 500 zł.).

Kol. **Wichman** w sprawie funduszu stypendjalnego im. **Praussa**.

Kol. **Tymczak** w sprawie wydania instrukcji ograniczającej możliwości nadużywania nauczycielstwa do pracy poza godzinami obowiązkowymi, jak również w sprawie konferencyj.

Kol. **Hejmo** przedstawia sprawę praktykantów i nowych z tego powodu redukcji.

Kol. **Lohn** w sprawie redukcji zajęć pozaszkolnych, które nauczycielstwo jest przeciążone.

Kol. **Zehetgruber** w sprawie kursów dokształcających dla nauczycielstwa, które powinny być urządzone na koszt państwa.

Kol. **Wielgus** podnosi przeciążenie nauczycielstwa pracą pozaszkolną.

Kol. **Breitmeierowa** w sprawie obecnej jednolitej pracy obozu prorządowego. Wszystkie wnioski przekazano Zarządowi Okręgu do rozpatrzenia i ewentualnego załatwienia.

Następnie kol. Przewodniczący po stwierdzeniu, że porządek dzienny został wyczerpany, składa podziękowanie zebranym za udział w obradach i Zgromadzenie zamyka.

FRANCISZEK INGLOT.

Sprawy służbowe i uposażeniowe.

I. Praktykanci i nauczyciele kontraktowi.

Druga połowa kwietnia i pierwsza połowa maja, to okres organizacji nowego roku szkolnego i z tem wiążąca się sprawa przewidywania nowego kontyngentu sił nauczycielskich dla nowo zorganizowanych oddziałów szkolnych lub też w miejsce tych, którzy poszli w stan spoczynku.

Od dłuższego już czasu tych opróżnionych lub nowo utworzonych etatów nie obsadza się tak zwanymi siłami tymczasowymi, otrzymującymi stanowisko nauczycielskie w drodze nominacji, czyli jak się to w pragmatyce mówi przez zawiązanie stosunku służbowego (art. 3 ustawy z dnia 1 lipca 1926), ale przewiduje się zgóry na te stanowiska przyjęcie pewnej ilości sił kontraktowych, które nie pozostają do służby, czy też do swoich władz przełożonych w stosunku publiczno-prawnym, ale zawiera się z nimi umowę, mającą charakter stosunku prywatno-prawnego.

Z powodu przesilenia gospodarczego i z niem wiążących się trudności budżetowych, zarówno zainteresowani, jak też

władze i społeczeństwo pogodziło się z tym niepożądanym wprowadzie, ale niemniej chwilowo koniecznym stanem rzeczy w tem przekonaniu, że jest to stan przejściowy, który w miarę poprawiania się warunków, ulegal będzie likwidacji, doprowadzając sprawę angażowania personelu nauczycielskiego do tego stanu, jakiego zarówno dobro szkoły, jak też i dobro nauczycielstwa wymaga.

Tymczasem od początku bieżącego roku szkolnego jesteśmy świadkami nie poprawiania się stosunków w tym kierunku, ile raczej pogarszania się tychże, z niewątpliwą szkodą t. zw. dobrej szkoły. Oto na rok 1933/34 zezwoliło Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Kuratorjom Okręgów Szkolnych na zatrudnianie kandydatów na nauczycieli w publicznych szkołach powszechnych w charakterze bezpłatnych praktykantów. W odnośnem zarządzeniu były wskazówki, jaki cel ma zatrudnienie praktykantów, którym jest zaznajomienie się z najważniejszymi dziedzinami pracy szkolnej, oraz pouczenia, że z tego tytułu nie mogą sobie oni rościć żadnych specjalnych praw, prócz a) pierwszeństwa w otrzymywaniu płatnych zajęć w charakterze nauczycieli szkół powszechnych i to etatowych, jak i kontraktowych, a ponadto b) w razie pomyślnego wyniku rocznej praktyki zaliczenia tego roku do czasu pracy nauczycielskiej, uprawiającej do składania egzaminu praktycznego.

Dowiadujemy się obecnie, że instytucja bezpłatnych praktykantów ma znaleźć w organizacji pracy w nadchodzącym roku szkolnym bardzo szerokie zastosowanie, gdyż każda szkoła III. stopnia organizacyjnego ma otrzymać jednego praktykanta i to nie jako ponad kontyngentową siłę nauczycielską, ale na miejsce opróżnionego lub opróżnić się mającego w tym celu etatu.

Rozumiemy bardzo dobrze dzisiejsze konieczności gospodarcze, ale tak daleko posuniętą oszczędność w rozwoju szkolnictwa powszechnego uważać musimy z różnych względów za szkodliwą. Pomijamy fakt, że nie zna praktykantów bezpłatnych szkolnictwo średnie *czy* zawodowe, jakkolwiek przygotowanie zawodowe kandydatów na nauczycieli w tem szkolnictwie, bardziej uprawniałoby do praktycznego przeszkolenia kandydatów, gdyż wprowadzone od szeregu lat studjum pedagogiczne przy uniwersytetach nie dysponuje takim warsztatem praktycznego przeszkolenia, jakim są szkoły ćwiczeń przy zakładach kształcenia nauczycieli szkół powszechnych.

Musimy zwrócić przecież uwagę na fakt, że do zawodu nauczycielskiego garnie się cała masa dzieci nauczycielskich, których rodzice zrujnowani nieledwie na ich przygotowanie do zawodu nauczycielskiego, nie będą mogli pozwolić sobie na to, aby kosztem reszty rodzeństwa utrzymywać je w czasie bezpłatnej praktyki, czyli że dzieci te

zmarnują się prosto, tak jak już obecnie się marnują, kiedy mamy do czynienia z faktami, że na posady kontraktowe dostają się niestety tylko ci, którzy mogą znaleźć poparcie. Zresztą, czy ten element z pośród kandydatów nauczycielskich, który stać będzie na przyjęcie i kontynuowanie na własny koszt praktyki nauczycielskiej, zechce kiedyś objąć te odpowiedzialne placówki na odległych wsiach i czy nie będzie on kurczowo trzymał się miast i wyczekiwał na etaty czy kontrakty, przy szkołach, w których praktykuje. Opinia nauczycielska na wszystkich zjazdach wypowiada się w sposób stanowczy i z pełną troską o dobro szkoły przeciwko powoływaniu kandydatów nauczycielskich w charakterze praktykantów na próżnione etaty nauczycielskie.

II. Wynagradzanie nauczycieli kontraktowych.

Przyjmowanie i wynagradzanie nauczycieli kontraktowych odbywało się dotychczas na zasadach rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z 14 maja 1923. Dz. U. Min. W. R. i O. P. Nr. 12. poz. 101 i przystosowane było do zasad uposażeniowych płynących z późniejszej ustawy uposażeniowej z 9 października 1923 Dz. U. Rz. P. Nr. 116.

Obecnie w związku z wprowadzeniem rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 Nr. 86 Dz. U. Rz. P. i rozporządzenia Rady Ministrów o zaszerzegowaniu, ukazało się rozporządzenie Min. W. R. i O. P. z 24 stycznia 1934 Nr. BP. 2751 34 dotyczące wynagradzania nauczycieli kontraktowych szkół państwowych i publicznych, opłacanych przez Państwo. Rozporządzenie to normuje zarówno wysokość wynagrodzenia, jak też sposób zawierania umowy i czas jej trwania.

Wysokość wynagrodzenia określa § 2 powołanego rozporządzenia, który mówi, że nauczyciele kontraktowi w publicznych szkołach powszechnych otrzymują za swoje czynności wynagrodzenie równające się uposażeniu nauczyciela etatowego X. grupy. Pozornie zdawałoby się mogło, że sytuacja materialna nauczyciela kontraktowego jest w stosunku do jego Kolegi etatowego korzystniejsza. Tymczasem po bliższem zaznajomieniu się z powyższem rozporządzeniem, przychodzimy do przekonania, że stanowisko nauczyciela kontraktowego, mimo wszystko, nie jest godne pozazdroszczenia, albowiem w związku z wysokością, musimy wziąć pod uwagę także ciągłość wynagradzania.

Otóż ta ciągłość wynagradzania zależy w całości od t. zw. czasu trwania umowy, który to czas obszernie omawia § 13 powołanego rozporządzenia, a w którym postawiony jest szereg zasad, do których przy zawieraniu kontraktu należy się stosować. I tak: jeżeli nauczyciel kontraktowy ma być zatrudniony przez pełne dwa półrocza, to umowę należy z nim spisać od 16 sierpnia do 30 czerwca,

a dopiero, jeżeli władze szkolne chcą zatrudnić nauczyciela przez całe **następne dwa półrocza**, wówczas należy umowę zawierać nie od 16 sierpnia, lecz od 1 lipca do 30 czerwca następnego roku: jeżeli nauczyciel ma być zatrudniony tylko przez pierwsze półrocze, wówczas umowę z nim spisuje się od 16 sierpnia do 31 grudnia, zaś w drugim półroczu od 16 stycznia do 30 czerwca. W innych wypadkach spisuje się umowę na czas faktycznego zatrudnienia w służbie.

Z tego wszystkiego należy wyciągnąć następujące wnioski: 1) praktycznie jest prawie że wykluczone, aby nauczyciel kontraktowy mógł zawrzeć umowę na 12 miesięcy, albowiem nie jest możliwe, by inspektor szkolny przewidział z góry zatrudnienie jego przez dwa półrocza szkolne i całe następne dwa półrocza szkolne, a tylko w tym wypadku jest możliwe całoroczne wynagradzanie nauczyciela kontraktowego. Inaczej, nauczyciel kontraktowy będzie od 1 lipca do 16 sierpnia względnie od 1 stycznia do 16 stycznia **bezrobotny**, czyli stanie się on pracownikiem sezonowym w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1933 Nr. 50 Dz. U. Rz. P., gdzie przewidziany jest t. zw. okres sezonu martwego, między innymi także dla nauczycieli.

2) Zaistnieje kwestja sporna, czy nauczyciel kontraktowy wpłacający wprawdzie wkładki ubezpieczeniowe, ale nie przez taki okres w jakim nabywa się prawo do zasiłku dla pracowników bezrobotnych, otrzyma na ten okres bezrobocia zasiłek, gdyby nawet istniały widoki panownego zatrudnienia go w charakterze nauczyciela kontraktowego. W przytoczonym bowiem rozporządzeniu określono okres tak zwanego sezonu martwego, przez który prawo do poboru zasiłku bezrobotnego zostaje zawieszone, a sezon ten w myśl § 3 powołanego rozporządzenia trwa w szkolnictwie od 16 czerwca do 15 sierpnia. Nie jest zatem uregulowana tak ważna sprawa, jak wynagrodzenie za miesiące wakacyjne.

3) Nie obojętną również jest sprawa zaliczenia takiej służby do wysługi lat. Wiadomo bowiem, że nieprzerwana służba kontraktowa, a bezpośrednio ze służbą etatową się łącząca, zalicza się z samego prawa do wysługi lat i do przesunięć w grupach uposażeniowych. Natomiast ustęp 6 art. 15 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli z dnia 1 lipca 1926 w brzmieniu obwieszczenia z dnia 9 listopada 1932 r. Nr. 104 Dz. U. R. P. mówi, że służba przerywana może być zaliczona do wysługi lat przez Ministra W. R. i O. P., czyli powstaje tu kwestja swobodnego uznania, która może niekorzystnie odbić się na przebiegu służby nauczyciela kontraktowego. Tak zatem i służba nauczycieli kontraktowych przedstawia się nie bardzo wesoło.

III. Nowe przepisy emerytalne.

Na zasadzie dotychczas obowiązującej ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923, której jednolity tekst po szeregu nowelizacji ogłoszony został obwieszczeniem z dnia 20 lutego 1934 Nr. 20 Dz. U. R. P. od czasu powstania ustawodawstwa polskiego wymierzały uposażenie emerytalne do 31 marca 1932 Kuratorja Okręgów Szkolnych zaś od 1 kwietnia 1932 dotychczas Izby Skarbowe ze Skarbu Państwa.

Dopiero obecnie ukazały się dwa rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 marca 1934 obowiązujące od 1 lutego 1934 r., z których jedno na podstawie art. 7 ustępu 4 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 w najnowszym brzmieniu z dnia 20 lutego 1934 Nr. 20 Dz. U. R. P., ustanawia statut Państwowego Zakładu Emerytalnego, który przewiduje organizację tego Zakładu, zakres jego działania, organy nadzorcze oraz określa przepisy postępowania przy przyznawaniu, wymiarze i wypłacaniu świadczeń emerytalnych. Ponadto zaś określa, w jakim zakresie Państwo sprawuje nadzór nad tym Zakładem, oraz które władze, instytucje, przedsiębiorstwa, zakłady państwowe, samorządowe i instytucje ubezpieczeń społecznych, mają i powinny współdziałać z Państwowym Zakładem Emerytalnym przy wykonywaniu powierzonych mu czynności.

Nie zamierzamy w niniejszym artykule omawiać poszczególnych postanowień statutu Zakładu Emerytalnego, albowiem będzie ku temu niejednokrotnie nadarzała się sposobność przy różnych kwestjach emerytalnych. Poprzedzamy tylko na podkreśleniu, że instytucja taka niezależna całkowicie od każdorazowego budżetu państwowego, a gwarantująca prawa emerytalne tych, którzy szereg lat dosługiwali się emerytury i płacili składki emerytalne, była bardzo potrzebna, życie jednak dopiero pokaże, czy i w jakim zakresie, wpłynie ona na stabilizację zmieniających się, uprawnień emerytalnych.

Równocześnie z powyższem rozporządzeniem wyszło drugie, normujące przepisy finansowe dla Państwowego Zakładu Emerytalnego. W postanowieniach ogólnych tego rozporządzenia, wymienione są w § 3 wszystkie źródła, z których płynąć mają fundusze do Państwowego Zakładu Emerytalnego na pokrycie świadczeń w ustawie emerytalnej przewidzianych. Tych źródeł wymienia rozporządzenie aż 5, a mianowicie: składki emerytalne, dochody z majątku Zakładu, wpłaty i subwencje Skarbu Państwa, składki przekazywane przez instytucje ubezpieczeniowe, a wreszcie darowizny, zapisy i subsydja.

Bardzo ważne naszym zdaniem jest postanowienie § 4 przepisów finansowych, które zastrzega, że fundusze Zakładu mogą być używane jedynie i wyłącznie na cele przewidziane w ustawie emerytalnej.

Rozdział 2 przepisów finansowych omawia bardzo szeroko sprawę składek emerytalnych, które wedle tych przepisów za funkcjonariuszów państwowych uiszcza Skarb Państwa i oblicza je procentowo od uposażeń służbowych zaliczalnych do podstawy wymiaru emerytury. Z góry uczynione też jest zastrzeżenie, że wysokość składki emerytalnej ulegać będzie w odstępach conajmniej pięcioletnich sprawdzeniu, które ma wykazać, czy składka obowiązująca wystarczy w przyszłości na pokrycie wszystkich odpowiednich świadczeń emerytalnych. Radzie Ministrów przysługiwać będzie prawo ustalania wysokości składki emerytalnej na każde najbliższe 5 lat.

Bardzo ważne postanowienia zawiera rozdział 4-ty w szczególności zaś § 16, którego brzmienie dotyczy rozrachunku ze Skarbem Państwa i zaliczalności do wysługi emerytalnej okresów, za które Zakład pobrał lub za które mu przysługują składki ubezpieczeniowe. Naodwrot Zakład Emerytalny może przekazywać instytucjom ubezpieczeniowym składki emerytalne, jeżeli funkcjonariusz państwowy wstąpił do innego zatrudnienia, uzasadniającego obowiązek ubezpieczenia w jego instytucji ubezpieczeniowej. Gdyby z tej instytucji przeniósł się ubezpieczony do innej, to sumy otrzymane ongiś z Zakładu Emerytalnego odstępuje ta instytucja ubezpieczająca tej, do której wstąpił ubezpieczony, o ile znów ma ona obowiązek ubezpieczenia.

W przepisach przejściowych jest powiedziane, że na najbliższe 5 lat obowiązuje 8-procentowa wysokość opłaty emerytalnej. Tak jak już poprzednio zaznaczyliśmy szczególnie przepisów finansowych Zakładu Emerytalnego omawiać będziemy sporadycznie i udzielać wyjaśnień indywidualnych z chwilą wejścia w życie obu rozporządzeń i uruchomienia Państwowego Zakładu Emerytalnego na określonych ustawowo podstawach.

IV. Wymiar uposażenia emerytalnego, a zaszeregowanie.

Cały szereg Kolegów i Koleżanek, którzy przeszli w stan spoczynku po dniu 1 lutego 1934, zgłasza się do nas o poradę w sprawach uposażenia emerytalnego, domagając się wnoszenia odwołań do Ministerstwa Skarbu z powodu wymiaru tego uposażenia wedle grupy niższej niż mieli przed 1 lutego 1934.

Z tego powodu powstało i dla nas zagadnienie prawne czy odwołania przeciwko podstawie emerytury mają jakie widoki powodzenia. Wszyscy odwołujący się zostali zaszeregowani od 1 lutego 1934. Przeciwno zaszeregowaniu wnieśli oni zażalenia do Ministerstwa W. R. i O. P. w terminie 14-dniowym. W myśl art. 87 punkt 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z d. 22 marca 1928 Dz. U. R. P. Nr. 36 o postępowaniu w administracji wynikałoby,

O czym Nauczycielstwo wiedzieć powinno?

O tem, że

- 1) znaczki **»ERDAL«** pomagają zakładać nowe i uzupełniać już istniejące biblioteki szkolne,
- 2) za znaczki **»ERDAL«** nabyć można pomoce naukowe,
- 3) za znaczki **»ERDAL«** otrzymać można sprzęt sportowy.

Całe klasy zbierać powinny znaczki **»ERDAL«** solidarnie na zgóry wyznaczony cel.

Znaczki znajdują się w każdym pudełku pasty do obuwia **»ERDAL«** z czerwoną żabą, od 1—7 sztuk, zależnie od wielkości pudełka.

Wyjaśnień udziela firma: **»CHEMIMETAL«** Sp. Akc., Kraków, Szewska 1.

że decyzja o zaszeregowaniu, jako zaczepiona w otwartym terminie nie jest prawomocna, a zatem wyrażone w nim uposażenie jako takie nie powinno być uważane za podstawę do wymiaru emerytury. Dopiero po ujemnem załatwieniu wniesionego odwołania przeciw zaszeregowaniu orzeczenie to uprawomocni się i wtedy wymiar uposażenia emerytalnego będzie zgodny z przepisami prawa o postępowaniu administracyjnem. Oczywiście powstałaby w tym względzie kwestja sporna, którą prawdopodobnie dopiero Najwyższy Trybunał Administracyjny mógłby należycie rozstrzygnąć.

Jak doniosły dzienniki dnia 10 kwietnia br. obradowała Rada Ministrów nad sprawą dotyczącą emerytów, którzy po 1 lutego przeszli lub przejdą w stan spoczynku. Rozchodzi się o to, że tym emerytom ma być przyznane prawo wyboru uposażenia emerytalnego wedle przepisów z przed 1 lutego lub też po 1 lutym br. Oświadczenie takie musi być złożone w przeciągu dni 30, ale decyzja co do wyboru dla interesowanego jest dosyć trudna z tego powodu, że po zniesieniu dodatku mieszkaniowego, a zastąpieniu go ekwiwalentem stracili funkcjonariusze państwowi zaufanie czy przypadkiem i inne części składowe uposażenia w służbie czynnej, a zaliczone do podstawy emerytury przed 1 lutego 1934 nie ulegną w przyszłości podobnemu losowi, jaki spotkał dodatek mieszkaniowy. Ponadto zaś, jak już wspomniałem, wszyscy oczekują załatwienia odwołań w sprawie zaszeregowania, których część ma być jednak pozytywnie rozpatrzona i załatwiona.

Dowiadujemy się, że ci Koledzy emeryci, którzy zdecydowali się na przyznanie im uposażenia emerytalnego według ustawy obowiązującej do 31 stycznia 1934 nie będą mieli doliczonego do wysługi emerytalnej czasu od 1 lutego 1934. jako podlegającego noweli do ustawy emerytalnej i pod przepisy Państwowego Zakładu Emerytalnego.

V. Dodatki mieszkaniowe mężatek.

Zgodnie z zapowiedzią, podaną w numerze 3 ZNP. podajemy poniżej wzory podań dla Koleżanek mężatek. pozbawionych wypłaty dodatku mieszkaniowego przez samorządy gminne.

Podania idą w dwóch kierunkach równocześnie, a mianowicie: jedno o przyznanie prawa pobierania dodatku mieszkaniowego, a drugie o korzystniejsze zaszeregowanie przez doliczenie dodatku mieszkaniowego do t. zw. netta, będącego podstawą zaszeregowania. Do podań dołączyć wyciąg z wykazu stanu służby.

Imię i nazwisko
 charakter służbowy
 Miejsce służbowe.
 Dodatek mieszkaniowy.

Do
 Inspektoratu szkolnego

w

przez

Kierownictwo Publicznej szkoły powszechnej

w

Zgodnie z postanowieniem art. 11 ustawy z dnia 17 lutego 1922 o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 Nr. 86 Dz. U. Rz. P. wynika obowiązek gmin i obszarów dworskich dostarczania mieszkań nauczycielom publicznych szkół powszechnych, względnie wypłacania im dodatków mieszkaniowych w razie niedostarczenia mieszkań.

Zasady wypłacania i wysokość dodatków mieszkaniowych od 1 kwietnia 1931 unormował okólnik Ministra Skarbu Nr. D. III. 3954 i z dnia 22 grudnia 1928, wydany w sprawie dodatku na mieszkanie i miesięcznych zasiłków.

Ponieważ od 1 lutego 1934 roku dodatku tego nie otrzymuję, ani też nie został mi on zgodnie z § 47 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 Nr. 102 Dz. U. Rz. P. wliczony do poborów netto, jako podstawy dokonanego orzeczeniem z dnia Nr. BP. 34 zaszeregowania mnie do . . . grupy uposażeniowej, upraszam o przyznanie mi prawa do pobierania dodatku mieszkaniowego i wydania w tym kierunku polecenia Zarządowi Gminy.

W dnia 1934.

Imię i nazwisko
 charakter służbowy
 miejsce służbowe.
 Nowe zaszeregowanie.

Do
 Kuratorjum Okręgu Szkolnego
 w Krakowie
 za pośrednictwem
 Inspektora Szkolnego Obwodowego
 w

Orzeczeniem z dnia Nr. BP. 34 na podstawie § 47 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 Nr. 102 Dz. U. Rz. P. zaszeregowało mnie Kuratorjum Okręgu Szkolnego do . . . grupy uposażeniowej.

Z powyższego postanowienia wynika, że do netta dotychczasowych poborów, będącego podstawą zaszeregowania nie został wliczony dodatek mieszkaniowy, który w myśl § 44. powołanego rozporządzenia został wliczony wszystkim innym funkcjonariuszom państwowym.

W chwili dokonywania zaszeregowania nie była znana Kuratorjum Okręgu Szkolnego ta ważna okoliczność, że rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 3 marca 1934 Nr. BP. 5092 34 wstrzyma mężatkom nauczycielkom wypłatę dodatku mieszkaniowego i stąd to pochodzi zastosowanie § 47. przytoczonego rozporządzenia.

Z wejściem w życie rozporządzenia z dnia 3 marca wstrzymano wypłatę dodatków mieszkaniowych mężatkom przez samorządy gminne, a przez to zaistniała nowa okoliczność, uprawniająca w myśl art. 95 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 Dz. U. Rz. P. Nr. 36 o postępowaniu administracyjnem do wznowienia i rewizji sprawy zaszeregowania, które w nowych okolicznościach powinno dokonać się nie na podstawie § 47, lecz § 44, przytoczonego na wstępie rozporządzenia Rady Ministrów, o co uprzejmie proszę Kuratorjum Okręgu Szkolnego.

W dnia 1934.

MLECZARNIA - RESTAURACJA

KRAKÓW, PLAC WW. ŚWIĘTYCH 9—10
 dawniej „SZAROTKA“

JAN ŻEGLIŃSKI

Wydaje smaczne obiady na maśle, kolacje, śniadania.

TELEFON

Dla wycieczek specjalna sala z odpowiednim rabatem.

Nr. 133 - 28

Komunikaty.

Do Zarządów Ognisk i Oddziałów Powiatowych. Prosimy o bezzwłoczne nadesłanie nam sprawozdań z pracy organizacyjnej, oraz Sekcji Pedagogicznej. W maju wydamy sprawozdanie roczne. Ogniska, które do 10 maja b. r. nie prześlą sprawozdań, nie będą umieszczone w sprawozdaniu Zarządu Okręgu.

BARDZO WAŻNE!

Przeczytać, wypełnić i natychmiast odesłać!

Dotychczas cała praca społeczno - oświatowa spoczywa w rękach nauczycielstwa. Wyniki tej pracy idą zwykle na rachunek innych.

Chcąc przeprowadzić dokładną rejestrację czynnego nauczycielstwa prosimy o natychmiastowe wypełnienie kartki odbitej na 3 i 4 str. okładki i nadesłania jej okręgowi. Najlepiej, gdy zebrane kartki ze szkoły zostaną przesłane wspólnie w kopercie.

Przy rejestracji chcemy wyszczególnić wysokość sumaryczną składek jakie miesięcznie opłaca nauczyciel-(ka) na rzecz różnych towarzystw i organizacji.

Dlatego pod nazwą organizacji w mianowniku podać wkładkę miesięczną w groszach.

Sposób wypełnienia kartki:

N. N.
Bogumiłowice

nauczycielka X gr. up.
pow. Brzesko.

należę do organizacji i stow.

Ognisko	Zw. P. K. O.	Młod. Lud.	T. S. L.	Blok	Strzelec
360	50	30	20	50	30
Budowa Szkół	Lop	Samopomoc	Kółka Rolnicze	Stow. M. P.	
100	50	50	20	20	

jakie stanowisko zajmuję w tych organizacjach

Ognisko	Zw. Pracy	Młodz. Lud.	T. S. L.	Strzelec
sekr.	prezes	instr.	kier. czyt.	ref. ośw.

Przed 10 maja b. r. musimy mieć wszystkie materiały i dlatego prosimy o natychmiastowe odesłanie odpowiedzi!

Kursy wakacyjne.

O ile kursy: a) humanistyczny, b) przyrodniczo-geograficzny, c) matematyczno-fizyczny, urządzone przez Władze Szkolne, ilościowo nie obejmą zgłaszającego się na nie nauczycielstwa, zorganizuje Krakowska Okręgowa Komisja Pedagogiczna analogiczne kursy wakacyjne prawdopodobnie w tych samych miejscowościach, w których odbędą się wspomniane kursy państwowe. Termin i przypuszczalne koszty wraz z opłatą za kurs zostaną ogłoszone w następnym numerze ZNP.

Kurs metodyczny nauki czytania i pisania metodą zdaniową. Na liczne zapytania informujemy, że Okręgowa Komisja Pedagogiczna organizuje w Krakowie, w terminie od 18 do końca czerwca 1934 dwutygodniowy kurs metodyczny nauki czytania i pisania metodą zdaniową — według drugiego wariantu. Nadmieniamy, że prelegenci mają czteroletnie doświadczenie w zaznajamianiu dzieci ze sztuką czytania i pisania metodą zdaniową, lub metodą nauki czytania i pisania powinna w zupełności zadowolić wymagania nowego programu ministerjalnego. Wyniki czteroletniej pracy każą snuć wnioski, że metody zdaniowe liczyć będą wkrótce wielu zwolenników i silnie zakorzenia się w naszych szkołach, gdyż odpowiadają prawom psychiki dziecięcej, a, umiejętnie stosowane, wnoszą do szkoły duże walory wychowawcze. Opłata za kurs 10 zł. Zgłoszenia do 1 czerwca 1934 r.

Kurs dla wychowawców. Pragnąc przyjść nauczycielstwu z pomocą w nadążeniu wymaganiom nowych programów w postawieniu sprawy wychowania na odpowiednim poziomie, w zgodzie z najnowszymi zdobyczami psychologii i pedagogiki eksperymentalnej, organizuje O. K. P. kurs dla wychowawców.

Prelegentami będą: 1) Lekarz psychoanalitik, a zarazem specjalista chorób dziecka, 2) Pedagog-psycholog, 3) Pedagog-praktyk.

Program kursu: Psychologia głębi. Porównanie różnych teorii z zakresu psychologii głębi (Freud, Adler, Jung i inni). Psychoanaliza na usługach wychowania. Psychoanaliza w odniesieniu do ludzi normalnych. Higijena wieku dziecięcego. Higijena szkolna. Choroby wieku dziecięcego — zapobieganie, rozpoznanie, leczenie. Podstawy psychologii indywidualnej. Psychoanaliza w zastosowaniu do dzieci. Choroby układu nerwowego u dziecka, neuropatja, psychopatja. Charakter dziecka. Dziecko: jedyne, najmłodsze, najstarsze. Kłamstwo u dzieci. Wagarowanie. Dziecko zaniedbane i trudne do prowadzenia. Kleptomanja. Wiek pokwitania. Ćwiczenia praktyczne w poradni wychowawczej. Seminarjum psychologii indywidualnej.

Obserwacje nad dziećmi w szkole. Stosunek wychowawcy do dziecka. Przeludnienie klas a indywidualizacja.

Zastrzegamy się, że nie chodzi nam o stosowanie psychoanalizy w szkole, raczej idzie w tym wypadku wyraźnie o uzyskanie w szkole poprawnego stosunku nauczyciela do dzieci, o pożyteczne kierowanie dziećmi trudnemi do prowadzenia i o ułatwienie najkorzystniejszego obrotu masą, jaką dzisiaj obciążony jest każdy nauczyciel.

Kurs odbędzie się w Krakowie od 18 czerwca do 14 lipca 1934. Opłata za kurs 20 zł.

Zgłoszenia przyjmuje O. K. P. w Krakowie, Rynek Gł. Nr. 43. II p. do 1 czerwca b. r.

Koledzy i Koleżanki, którzy chcą korzystać z umieszczenia, zaznaczyć to w zgłoszeniu.

Wycieczki i kolonje.

4-tygodniowa wycieczka do Warny nad morze Czarne. (Warna, Konstantynopol, Sofja, Belgrad). Termin zgłoszeń do dnia 10 maja b. r.

Zarząd Okręgu Warszawskiego Związku Nauczycielstwa Polskiego organizuje w czasie od 18 czerwca do 21 lipca względnie 31 lipca b. r. wycieczkę do Warny. Uczestnicy zwiedzą: Warnę i okolicę. Constanzę, Konstantynopol, Sofję i Ephozję.

Celem wycieczki jest zbliżenie nauczycielstwa wszystkich narodów słowiańskich oraz wypoczynek w ciepłym, słonecznym klimacie, przy obfitej ilości win i owoców południowych (winogrona, arbuzy, morele i t. p. za bezcen). Łączność kulturalno-towarzyska z nauczycielstwem bułgarskim i jugosłowiańskim w g. specjalnego programu. — Koszt pobytu (życie i mieszkanie za wyjątkiem przejazdów statkami i kolejami) 5 zł. od osoby dziennie. Zniżki kolejowe w kraju i zagranicą przewidziane. Paszporty bezpłatne.

Kosztorys szczegółowy na osobę z uwzględnieniem przejazdów organizacji — wysyłamy po nadesłaniu znaczka pocztowego.

Zgłoszenia do dnia 10 maja b. r. z zadatkiem 25 złotych nadsyłać: Warszawa, Wybrzeże — kościuszkowskie 35. Zarząd Okręgu Warszawskiego Z. N. P. (z dopiskiem „Warna”). Pięniądze na P. K. O. konto 25.918 (z dopiskiem „Warna“ zadatek).

Kierownikiem wycieczki kol. Jan Jastrzębski.

Wycieczka po Austrii (Wiedeń, Linz, Innsbruck, Bregenz, jezioro Bodeńskie, Badgastein, Villach, Klagenfurt, Leoben i 14-dniowy pobyt nad Wörthersee) od 2 do 28 lipca.

Wycieczka morska do Szwecji od 21 do 25 lipca (Kalmar, Sztokholm, Upsala).

Wycieczka po Polsce od 5 do 20 lipca (Wilno, Lida, Białowieża, Pińsk, Krzemieniec, Lwów, Worochta).

Wycieczka do Anglii i Holandji od 2 do 12 sierpnia (Londyn, Amsterdam, Haga).

Kolonja wypoczynkowa w Tatrach w Bukowinie od 1 lipca do 15 sierpnia w cenie 4 zł. od osoby.

Pensjonat naucz. nad Bałtykiem w Helu od 20 czerwca do 15 sierpnia w cenie 6 zł. 50 gr. od osoby.

Bliższe dane: Zarząd Okr. Z. N. P. Kraków, Rynek Gł. Nr. 43, po otrzymaniu znaczka pocztowego.

Wycieczki i kolonje organizuje kol. Aleksander Korzeniowski.

Pensjonat naucz. nad Bałtykiem w Helu. W czasie od 20 czerwca do 15 sierpnia 1934 urzęduje Zarząd Okr. Z. N. P. Kraków, Rynek Gł. 43. pensjonat w Helu.

Pokoje 1, 2 i 3 osobowe (umeblowane) wraz z całodziennem 4-krotnem utrzymaniem około 6 zł. 50 gr. od osoby.

Hel jest najpiękniejszą miejscowością na półwyspie. Stacja kolejowa i okrętowa w miejscn. Liczne wycieczki bliższe i dalsze jak do Gdyni, Gdańska, Orłowa, Sopot, Kartuz, Szwajcarji Kaszubskiej, wycieczki łodziami motorowymi i statkami po zatoce i morzu, gry sportowe i idealny wypoczynek, bądź na plaży, bądź w żywicznych lasach helskich uprzyjemnią pobyt.

Zgłoszenia na I. sezon od 20 czerwca do 15 lipca i na II. sezon od 15 lipca do 15 sierpnia lub na pobyt dwutygodniowy od 20 czerwca do 5 lipca lub od 1 do 15 sierpnia, przyjmuje się wraz z zadatkiem 30 zł. od osoby tylko do dnia 10 czerwca 1934.

Późniejsze zgłoszenia wraz z zadatkiem należy przysyłać pod adresem: Pensjonat naucz. Hel 57, Pomorze. — Należy zabrać z sobą bieliznę pościelową.

Cena oddzielnego zeszytu 30 gr.

OGŁOSZENIA NA OKŁADCE:

Cała strona 160 Zł. pół str. 90 Zł. $\frac{1}{4}$ str. 50 Zł. $\frac{1}{8}$ str. 30 Zł. $\frac{1}{16}$ str. 17 Zł.

3-krotnie 100% taniej.

Ogłoszenia w tekście droższe o 200%.

Wydawca: Zarząd Okręgu Krakowskiego Związku Nauczycielstwa Polsk.

Redaktor odpowiedzialny: Ścisławski Walery.

Nazwisko i imię

charakter służbowy, obecna gr. up.

miejsowość służbowa

powiat

należę do organizacji i stowarzyszeń (podać nazwy)
i opłacam na ich rzecz miesięczną składkę groszy

jakie stanowisko zajmuję w tych organizacjach

Nazwisko i imię

charakter służbowy, obecna gr. up.

miejscowość służbowa

powiat

należę do organizacji i stowarzyszeń (podać nazwy)
i opłacam na ich rzecz miesięczną składkę groszy

jakie stanowisko zajmuje w tych organizacjach

Zarząd Okręgu Zw. N. P.

KRAKÓW

Rynek Gł. Linja A-B=43

Zarząd Okręgu Zw. N. P.

KRAKÓW

Rynek Gł. Linja A-B=43